

Trajectbegeleiding: wat, hoe en waar?

Voorstelling samenwerkingsverband
Trajectbegeleiding West-Vlaanderen

1

Trajectbegeleiding: wat is dat?

- In moeilijke woorden:
  - Een vorm van **(proces)begeleiding** waarbij een **persoon met een beperking en zijn netwerk** actief bijgestaan worden in het **verhelderen van de ondersteuningsbehoeften** en in het samenstellen, coördineren en **opvolgen** van een **ondersteuningspakket** dat aansluit bij deze noden en bijdraagt tot de kwaliteit van het leven.

2

Trajectbegeleiding: wat is dat? | 2

- In makkelijke woorden:
  - Trajectbegeleiding is 'een zoektocht' die de persoon met (of met een vermoeden van) beperking samen met een **gids** (trajectbegeleider) en eventueel de directe omgeving onderneemt. In deze zoektocht wordt men op weg geholpen om tot een oplossing **van zijn vraag of vragen naar ondersteuning** te komen en wordt er gezocht naar mensen die een antwoord hebben (of willen maken) voor de behoeften.

3

Trajectbegeleiding: voor wie is het?

- Personen met een beperking of een vermoeden van een beperking die inschrijfbaar of ingeschreven zijn in het VAPH** (Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap)
- en/of
- Hun omgeving** kunnen beroep doen op trajectbegeleiding.

4

Trajectbegeleiding: wie doet het?

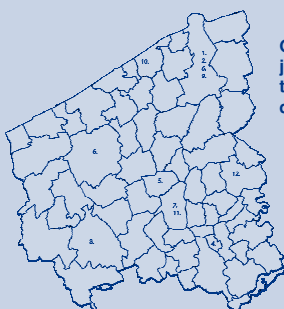
- In West-Vlaanderen wordt trajectbegeleiding aangeboden door het samenwerkingsverband Trajectbegeleiding West-Vlaanderen.
- Hieraan nemen 7 diensten begeleid wonen en 5 diensten thuisbegeleiding deel.
- 5 diensten werken nog nauwer samen binnen De Trap (www.de-trap.be).
- Dit kadert binnen het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap (www.vaph.be)

5

Overzicht betrokken diensten

Diensten		telefoonnummer
TB Accent	MPI Spermalie Snaggaardstraat 9, 8000 Brugge	050/ 47 25 31
TB Perspectief	MPI Spermalie, Snaggaardstraat 9, 8000 Brugge	0475/ 56 73 05
BW 't Kruispunt	Bevrijdingslaan 44 8580 Avelgem	056/ 64 60 62
BW Regenboog	Beukenlaan 47 8520 Kuurne	056/ 36 14 70
TB 't Spoor	Dominiek Savio Instituut Koolskampstraat 24 , 8830 Gits	051/ 23 06 05
Start West-Vlaanderen	Meensesteenweg 387b1.3 8501 Bissegem-Kortrijk	056/ 28 26 66
TB Victor	Onze-Lieve- Vrouwemarkt 6 8800 Roeselare	051/ 25 25 28
BW Open thuis	Statieplaats 1, 8630 Veurne Rijselfestraat 98, 8900 Ieper	0471/ 74 24 83 058/ 28 09 70
De Trap		0492 . 58 85 94

12 trajectbegeleidingdiensten

Ongeacht de woonplaats kan je met je vragen omtrent trajectbegeleiding terecht bij deze diensten

1.	Accusol	TR
2.	Prospektoel	TR
3.	Vriendenwerk vzw	OP
4.	Begeleiders	OP
5.	Algemeen	TR
6.	Staat West-Vlaanderen	TR
7.	Viduo	TR
8.	Uitvoeren	OP
9.	Coöperatie	OP
10.	Deelbaar	OP
11.	OCW West-Vlaanderen	OP
12.	De Leef	OP

7

Trajectbegeleiding: hoe gebeurt het?

- Trajectbegeleiding bestaat uit verschillende stappen, die op het tempo van de persoon met handicap doorlopen worden:
  - Verkennd gesprek** | kernvraag: is trajectbegeleiding nuttig voor jouw situatie?
  - Beeldvorming** | kernvraag: welke vragen en behoeften heb je?
  - Planning** | kernvraag: hoe kunnen je vragen en behoeften antwoord krijgen?
  - “Linking”** | kernvraag: wie kan je hierbij helpen?
  - Afsluiting** | kernvraag: is het gelukt om een antwoord te vinden op je vragen en behoeften?

8

Trajectbegeleiding: principes

- Trajectbegeleiders zijn gidsen in jouw zoektocht
  - Ze gaan uit van jouw vragen en behoeftes (**vraaggestuurd werken**)
  - Ze bouwen op jouw sterktes, capaciteiten en interesses (**empowerment**)
  - Ze zoeken indien nodig naar tochtgenoten (**uitbouw sociaal netwerk**)
  - Ze zoeken “nabije” en zoveel mogelijk “gewone” oplossingen (**inclusief werken**)
  - Ze zien jou als evenwaardig (**volwaardig partnerschap**)

9

Trajectbegeleiding: overzicht

- Trajectbegeleiding is een “zoektocht” naar de beste ondersteuning voor jouw noden, vragen en behoeften
- Een inschrijving in het VAPH is niet noodzakelijk
- Trajectbegeleiding is gratis (maximaal 20 contactmomenten in maximaal 20 maanden).
- De diensten trajectbegeleiding in West-Vlaanderen **werken samen en werken inhoudelijk op dezelfde manier.**
- De diensten trajectbegeleiding respecteren jouw privacy.

31-3-2011

10

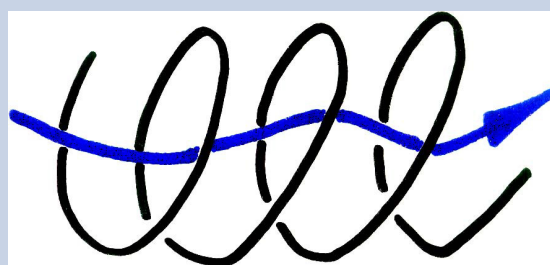
Trajectbegeleiding : focus op continuïteit

- Aantal **stootstenen**, uitdagingen mbt. het thema continuïteit vanuit de ervaring van trb voor personen met een beperking
- Aantal **tekeningen, processchema's** mbt. trajectbegeleiding
- Tenslotte ook : verhouding tussen **trajectbegeleiding en trajectmatige ondersteuning** binnen sector pmb

31-3-2011

11

Trajectbegeleiding: focus op continuïteit

31-3-2011

12

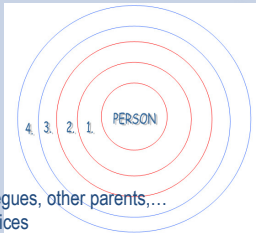
Trajectbegeleiding: focus op continuïteit

Continuïteit binnen de ondersteuningskringen (A. Van Genneep)

1. Family and personal friends
2. Acquaintances, volunteers, colleagues, other parents,...
3. General and regular social services
4. Specialized care for people with a disability

1+2 = Social network (cirkels van 'betrokkenheid' + ondersteuning)

3+4 = Social safety net (ondersteuningscirkels)

31-3-2011

13

Trajectbegeleiding en trajectmatig werken : 2 communicerende vaten?!

→ "een taak van allen": iedereen doet aan vraagverduidelijking en **trajectmatige ondersteuning**: wat is het onderscheid met een dienst voor pleegzorg, een sociale dienst van een voorziening, begeleid wonen, thuisbegeleiding, etc. ?

→ binnen zorg voor pmh : **taken + principes** van trajectbegeleiding terug te vinden (cf. SMK's)

→ zowel binnen ambulante als (semi-)residentiële zorgvormen worden verschillende **fasen** van trajectbegeleiding doorlopen, op verschillende **levensdomeinen**, volgens dezelfde **principes**

14

Trajectbegeleiding en trajectmatig werken : 2 communicerende vaten?!

- Weliswaar **gecombineerd** met/ of vanuit **direct aanbod**
- benoemd als : zorgcoördinator, zorgconsulent, vertrouwensbegeleider, interne trajectbegeleider, mentor,...
- Beiden vormen van **procesbegeleiding**:
  - ☆ geheel van professionele taken/ activiteiten
  - ☆ volgens welbepaalde principes
  - ☆ getoetst aan kwaliteitsindicatoren ! (kwaliteitslabel)
- vrijwillige **keuze** van de cliënt

15

Verskil trajectbegeleiding en trajectmatig werken

- **sectorale invalshoek** vs. breedhoekperspectief (**metapositie**: intersectorale positie van trb binnen Welzijn)
- gericht op **bepaalde doelgroep**
- op '**eigen cliënten**' van de dienst/voorziening gericht
- niet laagdrempelig + **niet rechtstreeks toegankelijk** (indicering nodig) vs. laagdrempelige, rechtstreeks toegankelijke en intersectorale positionering (sociaal huis, CAW, inloopcentrum,...)
- **Trb voor toegangspoort** ! (loskomen van enkel vaph-gerateerde vragen) : pleidooi voor intersectorale teams voor trajectbegeleiding

16

Proces schema trajectbegeleiding

- Zie word doc.

31-3-2011

17

Verskil trajectbegeleiding en trajectmatig werken

- altijd **gecombineerd met directe hulpverlening** (twee petjes, geeft verwarring, proces minder centraal, mengvorm beide)
- **niet onafhankelijk** t.o.v. het eigen aanbod
- kans op beïnvloeding door kijk/realiteit binnen het (eigen) aanbod (cf. **testaankoop-functie**)
- Trb zo veel mogelijk 'buiten' de zorg -> meer kans op **cliëntgerichte coaching**
- **cliëntperspectief** vs. deskundigenperspectief/assessment (anders kijken = andere skills) 'straathoekwerkers van de zorg'
- geen garantie **continuïteit** + 'verhakkelde' trajecten

18

trb en trajectmatig werken: een wederkerig en continue proces

- **Wisselwerking** trb en trajectmatig werken heel wenselijk + ten voordele van sterkere positie van cliënt (communicerende vaten!)
- Vermijden 'dubbel lopen'
- Organische en **dynamische overgang** van trb naar trajectmatige ondersteuning binnen het aanbod (en omgekeerd?!)
- Na proces van trajectbegeleiding dient vraaggestuurde **aansluiting** gevonden te worden binnen het (trajectmatige) ondersteuningsaanbod
- **Empowerment** realiseren vs. aanklappende/afhankelijke houding
- Eindpunt = **responsabilisering** van het **sociaal netwerk** en **sociaal vangnet** rond de cliënt
- Naast trb de **kracht en de waarde van trajectmatig werken** beter definiëren, erkennen herkenbaar maken

19

Trajectbegeleiding: besluit en toekomst?

- pleidooi voor uitbouwen van laagdrempelige, (aanbod)onafhankelijke diensten en intersectorale diensten voor trajectbegeleiding vs. trajectbegeleiding als zorgmodules verweven binnen het aanbod
- waarde van en samenwerking met trajectmatig werken vanuit het hulpverleningsaanbod!
- goede wisselwerking tussen beide ondersteuningsvormen = hogere kwaliteit van leven van de cliënt in zijn context.

31-3-2011

20

Trajectbegeleiding: besluit en toekomst

- trb als kritische succesfactor voor persoonsgebonden budgetten voor pmb
- **Hamvraag:** zijn we bereid om de functie trajectbegeleiding te 'ontvoogden' (los te maken van het bestaande aanbod) om zo ook cliënten te ontvoogden/ te empoweren?

31-3-2011

21